

KOMUNITA NESLYŠÍCÍCH, KULTURA, ORGANIZACE, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY.

KOMUNITA

atributy menšiny

- vyznačují se společnou fyzickou nebo kulturní charakteristikou
- mají tendence k manželským nebo partnerským vztahům s jiným příslušníkem minority

Ben Bahan – It's our world too!

- „Hell, it's our world, too! Of course, I cannot deny the fact that there are many more hearing people than there are deaf. But, I can and will deny them the right to claim the world. I, as a deaf person, have my own rights, my own place on this planet. Now, to go around and say „it is a hearing world“ is a self-defeating prophecy. It does mean one thing: when we accept that quote, we are lowering our standards of living into those of a puppet. We are what we are, signing people who function equally in every aspect of living.“

Identita neslyšícího člověka (Schowe)

vnoření se do komunity Neslyšících

- odmítání světa slyšících
- seberealizace v komunitě Neslyšících

setrvání na okraji

- odmítání světa Neslyšících
- touha po životě ve slyšící společnosti
- odmítnutí slyšící společností

dvojitá identita

- bilingvní a bilingvní identita

definice komunity

- komunita je skupina lidí, kteří sdílí společné cíle a spolupracují na jejich dosažení

KOMUNITA NESLYŠÍCÍCH

subkultura

- ▶ specifická skupina, která je tvůrkyní a nositelem zvláštních, odlišných norem, hodnot, vzorců chování a tradic, a zejména specifického životního stylu, podílí se zároveň na dominantní kultuře a na fungování širšího společenství

KOMUNITA NESLYŠÍCÍCH

- 100% vzájemné porozumění a obousměrná komunikace
→ sdílení společného jazyka ČZJ, LSF, ASL, BSL (primární / mateřský komunikační mód)
- skupina lidí, kteří žijí na určitém místě, sdílí společné cíle a snaží se do jisté míry o jejich naplnění

Medicínské X Kulturní pojetí hluchoty

- hluchota jako choroba a defekt X vnímání neslyšících jako členy komunity Neslyšících

Deafhood X Deafness

deafhood

- komplexní proces utváření vědomí vlastní identity

deafness

- hluchota, medicínské pojetí

Komunita Neslyšících: atributy

místo

- Washington, D.C., Praha, Brno

používání jazyka

- zdroj pozitivní identifikace s ASL / ČZJ
- jazyk kulturním zázemím

sňatečnost

- více než 90% neslyšících si bere neslyšícího partnera

cíle

- odvozovány od hodnot Neslyšících
- dosáhnout přijetí slyšící veřejností: neslyšící se rovnají slyšícím, jsou rovnoprávní

KULTURA

- způsoby chování, sdílené normy, hodnoty, tradice, rituály aj., charakteristické pro určité sociální nebo etnické skupiny

překážky / útlak

- překonat stereotyp vnímání neslyšícího jako handicapovaného, postiženého (medicínská patologie)
- příslušnost k rozdílné kulturní menšině u dětí a rodičů
- jazykový útlak

zrod kulturní menšiny neslyšících

- oralismus X znakování (Milánský kongres X Deaf President Now)

kulturní hodnoty

jazyk

- pro Neslyšící upřednostňující ASL / ČZJ,... jazyk slouží coby viditelný prostředek zobrazující jednu z jejich jedinečných charakteristik
- na úrovni kultury mluva není považována za vhodnou
→ neplatí pro mluvní komponenty, které jsou součástí ZJ
- možnosti ZJ
→ „We had never realized that this, our native language, could be such a powerful vehicle for expressing the richest and subtlest feeling and conveying nuances of meaning as sophisticated as those of the most articulate English speakers and writers.“ (BB)

společenské vztahy

- možnost jak udržovat kontakt s dalšími Neslyšícími

příběhy a literatura dané kultury

- učení se hodnotám kultury Neslyšících podle příkladu ostatních (Deafhood)

Uchování ZJ – George Veditz

“We possess and jealously guard a language different and apart from any other in common use – a language which nevertheless is precisely what all-wise Mother Nature designed for the people of the

eye, a language with no fixed form or literature in the past, but which we are now striving to fix and give a distinct literature of its own by means of the moving picture film.” – 1910 (George Veditz)“

"I hope that you will cherish and defend our beautiful sign language as the noblest gift that God has given to us.“ – 1913 Veditz’s own text transcription from his Preservation of Sign Language speech."

Deaflore

- souhrnné vyjádření souboru znalostí komunity Neslyšících
- pojmenováním specifického humoru, vtipů, hádanek, příběhů, dětských her, poezie ve znakovém jazyce
- odkazuje na tabu a konvence v chování při vzájemném kontaktu a komunikaci

ORGANIZACE PRO SP

ASNEP, www.asnep.cz

- Centrum zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící

ČUN, www.cun.cz

- sociální služby, přednášky, osvěta, kurzy ZJ

FRPSP, www.frpsp.cz

- Informační centrum o hluchotě
- sociální a psychologická poradna
- Středisko rané péče
- vydávání publikací
- pořádání přednášek a seminářů

KLUBY SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH

- sportovní kluby neslyšících
- kluby nedoslýchavých
- Český tinnitus klub
- Prostějovský spolek neslyšících SNN

Význam vlastních organizací pro SP

- zásadní vliv pro SP
- kontaktní místo, možnost socializace
- úřední místo

VLASTNÍ ORGANIZACE NESLYŠÍCÍCH

Pevnost

- <http://www.pevnost.com/>
- cílem šíření informací o komunitě Neslyšících, ZJ a kultuře Neslyšících, kurzy ZJ

Trojrozměr o.s.

- <http://www.trojrozmer.cz/>
- kurzy ZJ vedené neslyšícími lektory (rodilými mluvčími)

Zavři uši o.s.

- <http://www.zavriusi.eu/>
- výstavy neslyšících fotografií

- podpora kultury neslyšících a jejího šíření mezi slyšící majoritu

Awifilm

- <http://www.awifilm.com/>
- cílem přiblížit prostřednictvím filmů způsob života, kulturu a jazyk komunity Neslyšících většinové společnosti

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY SP

- tábory
- foto, video, divadlo, Trojvtip
- Summer Deaf Freestyle Camp

FESTIVALY NESLYŠÍCÍCH

- Mluvicí ruce (Praha)
- Mezinárodní festival pantomimy neslyšících (Brno)
- Clin d'Oeil (Remeš, FR)

Literatura

BRAGG, Bernard. *Lessons in Laughter: The Autobiography of a Deaf Actor*. Washington, D.C. : Gallaudet University Press, 1990. ISBN 0-930323-46-7.

GLICKMAN, Neil; HARVEY, Michael. *Culturally affirmative psychotherapy with deaf persons*. 1st edition. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, 1996. 289 p. ISBN 0-8058-1488-4.

FREEMAN, Roger D., et al. *Tvé dítě neslyší*. 1. vydání. Praha : FRPSP, 1992. 359 s.

PADDEN, Carol; HUMPHRIES, Tom. *Inside Deaf Culture*. 1st edition. Harvard University Press, 2005. 209 p. ISBN 0-674-01506-1.

PROCHÁZKOVÁ, Věra; VYSUČEK, Petr. *Jak komunikovat s neslyšícím klientem?* [online]. [cit. 2009-08-22]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.viod.cz/editor/assets/download/neslyšici.pdf>.

WILCOX, Sherman (ed.). *American Deaf Culture: An Anthology*. Linstok Press, 1989. ISBN 0-932130-09-7.